

Goda exempel – Åtta bra idéer med kort beskrivning av varje

Land: Sverige

Produktgrupp/typ: Diverse

Det finns många bra exempel där man har en mycket intressant idé, initiativförmåga och ambition. Här följer en samling korta beskrivningar av några av dem, eftersom det ännu inte finns tillräckligt med uppgifter för att göra fullständiga beskrivningar.

Älmhults kommun – lokalproducerat kött minskar transporter

Partnering på nytt produktområde

[Christian Bauer och Sofia Herbertsson.](#)

Älmhults kommun är först i Sverige med att prova partnering vid upphandling av livsmedel. De har upphandlat en partner som helt har hand om att rätt kött hamnar i kommunens kök och i slutänden på tallrikarna i skolans och omsorgens matsalar. Det innebär mer lokalproducerat kött, större valfrihet och kortare transporter. Kommunens inköp av fläsk- och nötkött uppgår till 21 ton per år. I stället för att upphandla köttet upphandlar man alltså en partner som står för inköp, slakt, förpackning och transport av köttet till kök som lagar mat till äldreboenden, förskolor och skolor. Dessutom erbjuds såväl kökspersonal som matgäster att besöka gårdarna och se hur djuren har det.

Huddinge kommun

Gröna utflyktsbussar

Huddinge kommun ville ställa miljö- och trafiksäkerhetskrav i en upphandling av taxi- och busstransporter för personer med funktionshinder, skolskjuts samt en grön utflyktsbuss. De hade ingen kunskap om vilken nivå leverantörerna av tjänsterna kunde klara, och ifall det skulle driva upp kostnaderna. De fick användbara upplysningar för att kunna utforma en bra upphandling sedan de frågat buss- och taxibolagen i Stockholmsområdet.

Värmlands landsting

Energieffektiva sjukhusbyggnader

När landstinget i Värmland bygger en ny byggnad vid Centralsjukhuset i Karlstad är visionen att bygga det energieffektivaste sjukhuset i Sverige.

I anbudsförfrågan sattes målet för byggnadens energianvändning till högst 120 kWh/m² för värme, kyla och el. Livscykelkostnadsberäkningar användes som utgångspunkt för att välja system och produkter för bästa totallösning sett över hela livscykeln. Den slutliga lösningen blir en kombination av flera energikällor, värme och kyla från älven, lagring av energi i berggrum för värme och kyla samt anslutning till befintligt system för topplast och redundans.

Det finns erfarenheter från andra liknande energisystem där energianvändningen minskade med 65 % det första året och ytterligare 40 % det andra året. Förväntningarna är höga.

Stena Recycling

Godstransporter med tåg

Stena Recycling fortsätter att minska sina CO₂-utsläpp genom att ersätta godstransporter på lastbil med tåg. Ökat samarbete med Green Cargo gör att Stenas tåg nu ersätter 16 165 lastbilstransporter varje år. Green Cargos tåg kör med ellok på alla långa sträckor, och diesellok enbart vid växling. Med tåg blir koldioxidutsläppen bara 5 % av vad de blir om transporterna utförs med lastbil.

Plusenergihus

Framtida solenergi på byggnader

Med ny teknik har man utnyttjat husfasader för att producera solenergi, bland annat i många offentliga projekt, t.ex. Ekocentrum Malmö, Nacka stadshus, ett omsorgsboende i Borås, två skolor i närheten av Göteborg och en idrottshall i Jönköping.

Det finns redan innovativ teknik som gör det möjligt att bygga plusenergihus. Ett koncept består av energisparande, energiproduktion och energireglering. Energisparande handlar om välisolerade EU-projektet Buy Smart+ www.buy-smart.info

produkter och effektiv automatisering, energiproduktion om solel och solvärme samt energireglering om lagring och optimerad distribution för bästa användning av energin och vid rätt tidpunkt. Målet är självförsörjande byggnader med en positiv energibalans där energin kan användas i byggnaden, för att ladda en elbil eller säljas som överskott till elnätet.

Ett annat koncept är ett slags intelligent klimatskal som kan installeras på byggnaderna vid renovering. Klimatskalet kan ändras efter behov, mellan dag och natt och mellan årstider. Det kan anpassas till byggnadens behov, tidpunkt på dagen och väder. På dagen kan solskydd som skuggar skjutas fram, eller paneler med tunnfilmceller för elgenerering. På natten när värmebehovet kan vara störst kan extra isolering som samtidigt är insynsskydd placeras framför fönstren. Intelligent klimatskal kan bli viktiga när man ska renovera äldre byggnader, så att hyresgästerna kan bo kvar.

Lidköpings kommun

Energi- och klimatinvesteringar

Lidköpings kommun har ett väl etablerat miljöarbete och fastställda rutiner för hållbar upphandling som bygger på SEMCo:s kriterier och kommunens interna miljöarbete. Avsikten är att alla inköp, upphandlingar och avtal tar miljöhänsyn när det är möjligt. Rutinerna är även ett stöd för att säkerställa att rätt miljökriterier slås fast i anbudsfrågan inför upphandling.

Växjö kommun – bilpool med biodrivmedel

Växjö kommun har upphandlat en bilpool med krav på att den består av fordon som drivs med biobränsle. Under anbudsperioden uppkom frågan om biobränslefordon kunde ersättas av miljöcertifierade bilar eftersom fordonsindustrin inte inriktar sig på biobränsledrift. Kommunens svar var att det redan fanns många etanol- och biogasfordon, och att det i Växjö inte är något problem att hitta tankställen för dessa drivmedel. Att ställa sådana krav kan driva på fordonsindustrin att tänka nytt. Kravet bygger på ett kommunalt beslut att bli en fossilfri kommun som inkluderar hyrbilar. Även om dieslbilar kan vara effektiva i sin energianvändning så är diesel ändå ett fossilbränsle.

Växjö kommun – multifunktionsskrivare

Växjö kommun har ett exempel på utvärdering av anbudsgivares miljöarbete och hur de kan hjälpa till att utveckla Växjö kommuns miljöarbete med utskrifter och kopiering.

1. Har anbudsgivaren giltig certifiering enligt ISO 14001 eller liknande? Ja eller nej? Om ja, bifoga certifikat. Giltigt certifikat ger 100 poäng. Saknas certifikat blir det 0 poäng.
2. Arbetar företaget aktivt med att minska sin miljöpåverkan? Beskriv hur.
3. Hur kan anbudsgivaren hjälpa till och utveckla Växjö kommuns miljöarbete för att minska miljöpåverkan och energianvändning i samband med utskrifter och kopiering? Beskriv hur.